

Ympäristövaliokunnan asiantuntijakuuleminen LSL:n päivityksestä 26.5.2026

Johtava asiantuntija Johanna Vanhatalo
Lainsäädäntöneuvos Karin Cederlöf

Maa- ja metsätalousministeriö

MMM suhtautuu myönteisesti luonnonarvomarkkinoiden kehittämiseen

- Kotimaisen maa- ja metsätalouden sekä ruokaturvan näkökulmasta ministeriö tuo esille seuraavaa:
 - Ennallistamissuunnitelman toimeenpano tulee edellyttämään julkisen rahoituksen täydentämistä yksityisillä investoinneilla.
 - Luonnonarvomarkkinat yksi keino kanavoida yksityistä rahoitusta ennallistamis- ja luontotyöhön.
 - Luonnonarvomarkkinat tarjoavat kiinnostavan mahdollisuuden luoda uusia liiketoiminta- ja ansaintamahdollisuuksia maa- ja vesialueiden omistajille sekä muille toimijoille (esim. urakointi, välittäjäorganisaatiot, luontomatkailu).
 - Markkinoita on tärkeä kehittää kokeiluiden ja pilotointien kautta.
 - HE:ssä ei erikseen ole tarkasteltu ehdotettujen lainsäädäntömuutosten vaikutuksia maanomistajiin.
 - Maanomistajien oikeusturvan näkökulmasta MMM pitäisi hyödyllisenä ohjeistuksen laatimista luontotekojen toteuttamisesta, ml. mahdollisista erityistilanteista. Lisäksi tarvitaan vakiintuneita sopimuskäytäntöjä.

Luonnonarvomarkkinoiden vaikutukset maa- ja metsätalouden arvoketjuihin

Maa- ja metsätalousministeriö tilasi vuonna 2025 Pellervon taloustutkimus [PTT:ltä selvityksen, jonka mukaan:](#)

- Luonnonarvomarkkinat on täydentävä tulonlähde maa- ja metsätaloudelle, ei nykyisen käytön korvaaja.
- Soveltuvimmat kohteet: heikkotuottoiset tai talouskäytön ulkopuoliset alueet, mutta myös tuotannossa olevia alueita voidaan sisällyttää. Arvion mukaan vaikutus metsien talouskäyttöön jää vähäiseksi.
- Arvoketjuvaikutukset: laaja suojelu voisi jonkin verran vähentää puun tarjontaa ja ennallistaminen viljelyalaa – toisaalta uusia elinkeinoja ja liiketoimintaa syntyy.
- Suhde muihin toimiin: täydentää valtion ohjelmia, tarjoaa joustavuutta, mutta kysynnän ja hinnan vaihtelu saattaa luoda epävarmuutta.
- Luonnonarvomarkkinat tukevat suojelun, ennallistamisen ja luonnonhoidon toteutusta ohjaamalla kustannustehokkaisiin ratkaisuihin.

- Suojelun lisäksi luonnonarvomarkkinat voivat tarkoittaa ennallistamista, luonnonhoitoa ja muuta taloudellista toimintaa.
 - Kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistelun sekä kansallisen luonnonarvomarkkinoiden tiekartan valmistelun yhteydessä on tunnistettu tarve kehittää ja arvioida luonnonhoitomenetelmiä, joiden avulla luonnon tilaa voitaisiin parantaa vaikuttavasti myös talouskäytön piiriin kuuluvilla maa- ja metsäalueilla.
 - Markkinamalleja voitaisiin kehittää esimerkiksi kuolleiden puiden säästämiseksi ja lisäämiselle, pienvesistöjen suojavyöhykkeille sekä eri-ikäisrakenteisen metsien osuuden lisäämiselle talousmetsissä.
 - Luonnonhoidon markkinamallien kehittäminen voisi luoda pysyvää suojelua suuremman kannusteen maanomistajille osallistua luonnonarvomarkkinoille.

Muut huomiot

- Esityksessä ehdotetaan, että luontoteot merkitään kiinteistörekisteriin.
 - Ministeriö muistuttaa, että kiinteistörekisteri on esineoikeudellinen perusrekisteri
 - Nyt esitettävä laajennus on perusteltavissa johdonmukaisuudella suhteessa ekologiseen kompensaatioon. Ministeriö pitää kuitenkin tärkeänä, että jatkossa ei edelleen laajenneta kiinteistörekisteriin lisättäviä tietoja.
- LSL:ään ehdotettu uusi 13 a § on perusteltu ja selkeyttää kansallisen ennallistamissuunnitelman valmisteluun, päätöksentekoon, toimeenpanoon ja seurantaan liittyvää menettelyä ja vastuunjakoa.
- Ehdotettu 52 §:n 3 momentin muutos on perusteltu ja selkeyttää sääntelyä
 - Tulevissa päivityksissä tulisi tarkastella LSL 54 §:ää ja mahdollistaa haitallisten vieraslajien torjunta yksityisillä luonnonsuojelualueilla
- Ministeriö pitää suden suojeluasemaa koskevaa muutosta perusteltuna, sillä susi ei ole enää luontodirektiivin liitteen IV a tiukkaa suojelua edellyttävä laji.